

УДК 347.73

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.24>**Світлана Семіног,**

канд. юрид. наук,

науковий співробітник

Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва

імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України

ЄВРОПЕЇЗАЦІЯ ПОНЯТІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО АПАРАТУ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

У статті проаналізовано деякі норми Проекту Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» від 15.02.2021 № 5065 у частині визначення окремих понять за допомогою правових дефініцій.

У контексті загальних положень регулювання ринку фінансових послуг досліджено співвідношення таких термінів, як «власник істотної участі», «ключовий учасник фінансової установи», «контролер» з терміном «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)», останній із яких не застосовується авторами Законопроекту в позначенні структури власності фінансових компаній для «визначення особи як фактичного отримувача доходу».

На підставі вивчення законодавства України, міжнародних актів і практики Вищого адміністративного суду України з'ясовано, що жоден із вищезазначених термінів не є тотожним терміну «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)», який має найбільш фундаментальне та глибоке тлумачення як з точки зору юридичного поняття, так і сутності економічного вираження, як одержувач відповідної вигоди, що виникає в результаті здійснення фінансових операцій.

З метою імплементації термінології, узгодженої з міжнародними стандартами, установлення уніфікованих положень між нормами Законопроекту й Законів України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон № 361-IX), уникнення законодавчих протиріч щодо номінації «фактичного отримувача доходу» автором сформульовано окрему пропозицію про доцільність закріплення в Законопроекті правової категорії «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)» у значенні, викладеному в Законі № 361-IX.

Крім того, розглянуто співвідношення та необхідність застосування таких дефініцій, як «допоміжні послуги» та «посередницькі послуги». Надано пропозицію щодо визначення й уживання вказаних термінів.

Ключові слова: власник істотної участі, ключовий учасник фінансової установи, контролер, кінцевий бенефіціарний власник (контролер), отримувач фактичного доходу, фінансова компанія, фінансова установа.

Постановка проблеми. Нещодавно Постановою Верховної Ради України в першому читанні прийнято Проект Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» від 15.02.2021 № 5065 (далі – Законопроект).

У частині загального регулювання Законопроект має не лише встановити єдині положення ключових засад і принципів ринку фінансових послуг, а й забезпечити вимоги щодо точного використання і тлумачення термінів як для практичного застосування цього нормативного акта, так і з огляду на потребу узгодити цей документ із чинними законами України та привести його норми у відповідність до світових стандартів.

Так, новою редакцією Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» пропонуються зміни, спрямовані на «осучаснення та розширення термінології, яка використовується в законодавстві щодо регулювання ринків фінансових послуг» [7].

Дійсно, модернізація термінології передбачає впровадження нових термінів з урахуванням не тільки положень національного законодавства, а й стандартів європейського права. Порівнюючи чинний Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (далі – Закон) із Законопроектом, необхідно зазначити, що вони схожі за структурою та містять певний набір елементів. Так, чинний Закон

містить 32 терміни, а представлений Законопроект включає 68 термінологічних одиниць, викладених в алфавітній послідовності.

Така статистика свідчить не тільки про кількісне збільшення термінологічних конструкцій, а й про те, що Законопроект став більш досконалим і якісним, адже значна частина питань, які могли б виникати у зв'язку з відсутністю належної термінології, не потребуватиме додаткових роз'яснень.

Проте використання значної кількості дефініцій, зокрема, для позначення структури власності фінансових компаній ускладнює процес правореалізації та може призвести до відсутності чіткого розуміння в правозастосовному контексті щодо встановлення кінцевого бенефіціарного власника або вигодоодержувача.

Значну кількість дискусій і науковий інтерес багатьох фахівців викликають питання щодо поняття, визначення та критеріїв бенефіціарів. Такі вчені, як В.М. Махінчук, П.О. Селезень, Р.Б. Шишка, досліджували актуальні питання, що стосуються бенефіціарних власників. Окремі питання щодо економічної сутності фінансових установ, їх системи функціонування в наукових працях вивчали І.В. Борисов, Н.А. Глушко, А.В. Лобода, О.В. Чеберяко й інші науковці.

Метою статті є аналіз теоретичних аспектів проблематики щодо визначення та встановлення співвідношення терміна «кінцевий бенефіціарний власник» з іншими дефініціями, сформульованими в Законопроекті: «власник істотної участі», «ключовий учасник фінансової установи», «контролер»; надання науково-практичних рекомендацій з питань удосконалення визначених норм Законопроекту, зокрема щодо закріплення правової категорії «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)»; а також надання пропозиції щодо формулювання термінів «допоміжні послуги» та «посередницькі послуги».

Виклад основного матеріалу. Вагомим значенням для забезпечення точності і єдності нормативно-правової термінології, необхідною умовою точного і ясного розуміння нормативного тексту є наявність визначень понять у нормативно-правових актах за допомогою правових дефініцій [1].

Так, у частині загального регулювання ринку фінансових послуг для номінації контролюючої особи та визначення структури власності фінансових компаній статтею 1 (визначення термінів) Законопроекту застосовано значну кількість дефініцій: «власник істотної участі», «ключовий учасник юридичної особи», «контролер».

Термін «контролер» розуміється в значенні фізичної або юридичної особи, щодо якої не існує контролерів – фізичних осіб, яка має можливість здійснювати контроль щодо юридичної особи [6].

«Власник істотної участі» передбачає юридичну або фізичну особу, яка набула істотну участь у фінансовій установі або збільшила її так, що така особа прямо й/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами стала володіти 10 і більше відсотками статутного (складеного, пайового) капіталу такої фінансової установи чи правом голосу акцій (паїв, часток) у статутному (складеному, пайовому) капіталі такої фінансової установи та/або незалежно від формального володіння стала справляти значний вплив і/або здійснювати контроль над управлінням або діяльністю такої фінансової установи [6].

Термін «істотна участь» належить банківському законодавству, а також закріплений з 2010 року в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом або фінансуванню» (сьогодні втратив чинність), де вживався в значенні сучасного терміна «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)» і розумівся як володіння певною часткою юридичної особи – суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Також Законопроект «оперує» терміном банківського права «ключовий учасник юридичної особи, у тому числі ключовий учасник у структурі власності надавача фінансових послуг (далі – ключовий учасник юридичної особи)» – це будь-яка:

а) фізична особа, яка володіє часткою в статутному (складеному, пайовому) капіталі (акціями) такої юридичної особи, при цьому якщо юридична особа має більше ніж 20 учасників-фізичних осіб, ключовими учасниками юридичної особи вважаються 20 учасників – фізичних осіб, частки яких є найбільшими, але не менше двох відсотків; якщо однакові за розміром частки (пакети акцій) у статутному (складеному, пайовому) капіталі юридичної особи належать більше ніж 20 учасникам – фізичним особам, ключовими учасниками юридичної особи вважаються всі фізичні особи, які володіють частками (пакетом акцій) у розмірі двох і більше відсотків у статутному (складеному, пайовому) капіталі такої юридичної особи;

б) юридична особа, яка володіє часткою (пакетом акцій) у розмірі двох і більше відсотків у статутному (складеному, пайовому) капіталі такої юридичної особи. Уважається, що публічна компанія не має ключових учасників юридичної особи [6].

Нормативне визначення вказаних термінів міститься в статті 2 глави 1 Закону України «Про банки і банківську діяльність».

На наш погляд, застосування авторами Законопроекту такого термінологічного масиву, зокрема, банківського права насамперед спрямоване на встановлення єдиної концепції щодо визначення однакових положень для різних сфер фінансового ринку – банківського та небанківського. По-друге, єдність термінологічних одиниць орієнтована на забезпечення їх правильного розуміння й однозначного застосування в суміжних галузях. По-третє, авторами враховано систему логічних конструкцій щодо назви та термінологічної однозначності структури власності фінансових компаній, але суто до банківського законодавства, не враховуючи положення інших актів чинного законодавства, якими вже закріплено зазначені норми.

Також у Законопроекті терміни «власник істотної участі» та «ключовий учасник юридичної особи» вживаються в статті 38, яка передбачає, що «власники істотної участі та ключові учасники фінансової компанії або ломбарду зобов'язані надавати фінансовій компанії (ломбарду) інформацію та документи, необхідні для формування відомостей про структуру власності фінансової компанії або ломбарду та для повідомлення Регулятора, передбаченого цією статтею, у порядку, обсязі та строки, встановлені нормативно-правовими актами Регулятора» [6].

Однак Законопроект не встановлює обов'язок юридичної особи надавати відомості про структуру власності й кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), що закріплено положеннями Законів України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», Закону № 361-IX, де встановлено обов'язок кожної юридичної особи щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників при державній реєстрації юридичної особи та проведенні державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу. Це означає, що структура власності повинна бути відображена документальним підтвердженням системи взаємовідносин між усіма елементами корпоративної структури компанії як фізичними, так і юридичними особами з метою встановлення кінцевого вигодонабувача.

До того ж законодавець залишає поза увагою термін «бенефіціарний власник», який застосовується як у вищезгаданих законах та інших вітчизняних нормативно-правових актах, так і в зарубіжному законодавстві для номінації «фактичного отримувача доходу», адже прийняті закони повинні терміноло-

гічно стикуватися між собою і містити бездоганні дефініції, єдині, наскрізні для всієї галузі законодавства. Понятійний апарат усіх галузей права повинен мати «модельні» терміни й визначення, що виражають найзагальніші та водночас найістотніші ознаки предмета або явища. Поняття можуть набувати подальшого розвитку в галузевих нормативних актах, однак уточнене визначення все одно має спиратися на основну (базову) дефініцію [8, с. 511].

Так, термін «бенефіціар» у значенні кінцевого «отримувача грошових коштів» застосовується нормами Цивільного кодексу України (ч. 1 статті 560, ч. 1 статті 1093), Господарського кодексу України (ст. 64¹), Податкового кодексу України, Законів України «Про забезпечення права на справедливий суд», «Про благодійну діяльність та благодійні організації» тощо.

Уважаємо, що імперативне положення щодо бенефіціарного власника, закріплене у вищевказаних законах України, має велике значення як з точки зору теоретичного підходу, так і практичного, про що яскраво свідчить і судова практика.

Зокрема, Вищий адміністративний суд України при тлумаченні терміна «бенефіціарний власник» Ухвалою від 24.03.2014 № К/800/52155/13 звертає увагу, що «фактичний отримувач доходу» не має тлумачитися у вузькому, технічному сенсі. Його варто визначати, виходячи з мети, завдань міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування, таких як «уникнення від сплати податків», і з урахуванням основних принципів: «запобігання зловживання положеннями договору». Для визначення особи як фактичного отримувача доходу така особа повинна володіти не тільки правом на отримання доходу, а й визначати подальшу економічну долю отриманого доходу [10].

Закон № 361-IX дає визначення терміна «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)», який розуміється в значенні «будь-якої фізичної особи, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція».

Кінцевим бенефіціарним власником є:

- для юридичних осіб – будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи (у тому числі через ланцюг контролю/володіння);
- для трастів, утворених відповідно до законодавства країни їх утворення, – засновник, довірчий власник, захисник (за наявності), вигодоодержувач (вигодонабувач) або група вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також будь-яка інша фізична

особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність трасту (у тому числі через ланцюг контролю/володіння);

– для інших подібних правових утворень – особа, яка має статус, еквівалентний або аналогічний особам, зазначеним для трастів.

Ознакою здійснення прямого вирішального впливу на діяльність є безпосереднє володіння фізичною особою часткою в розмірі не менше ніж 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи.

Ознаками здійснення непрямого вирішального впливу на діяльність є принаймні володіння фізичною особою часткою в розмірі не менше ніж 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення чи здійснення вирішального впливу шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також учинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи, або діяльності трасту, або іншого подібного правового утворення, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення незалежно від формального володіння.

При цьому кінцевим бенефіціарним власником не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є комерційним агентом, номінальним власником, або номінальним утримувачем, або лише посередником щодо такого права [4].

Крім того, актами вторинного законодавства Європейського Союзу, зокрема Директивою 2005/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму від 26 жовтня 2005 року (далі – Директива 2005/60/ЄС) визначено поняття «бенефіціар», яке означає фізичну особу (осіб), яка повністю володіє або здійснює контроль над клієнтом і/або фізичну особу, від імені якої здійснюється операція або діяльність. Бенефіціар повинен включати принаймні:

(а) у разі корпорацій:

(i) фізична особа (особи), яка повністю володіє або контролює юридичну особу шляхом прямого чи непрямого володіння або здійснення контролю над значним пакетом

акцій або правами голосу в такій юридичній особі, включаючи через володіння акціями на пред'явника, на відміну від компанії, унесеної в список компаній, яка здійснює регламентовану торгівлю, що підпадає під вимоги публікації фінансової звітності акціонерних компаній відповідно до законодавства Співтовариства або під вимоги еквівалентних міжнародних стандартів; володіння 25% акцій плюс однією акцією вважається достатнім для досягнення цього критерію; (ii) фізична особа (особи), яка іншим чином здійснює контроль над керівництвом юридичної особи;

(b) у разі юридичних осіб, таких як фонди та юридичні організації, таких як трасти, які здійснюють управління коштами й розподіляють кошти; (i) коли майбутні бенефіціари вже визначені, фізична особа (особи), яка є бенефіціаром 25% або більше відсотків власності юридичної організації або юридичної особи; (ii) коли особи, які отримують вигоду від юридичної організації або юридичної особи, ще не визначені, група осіб, в основних інтересах яких юридична організація або юридична особа була заснована та здійснює діяльність; (iii) фізична особа (особи), яка здійснює контроль над 25% або більше відсотків власності юридичної організації або юридичної особи [2].

Отже, проведений аналіз законодавчих актів і доктринальних джерел дає змогу зробити висновок, що жоден із термінів «власник істотної участі», «ключовий учасник юридичної особи», «контролер», визначених у Законопроекті, не є тотожним терміну «кінцевий бенефіціарний власник».

По-перше, «бенефіціаром» може бути виключно фізична особа, утім «власником істотної участі», «ключовим учасником юридичної особи» та «контролером» може бути як фізична, так і юридична особа.

По-друге, «бенефіціар» володіє не менш як 25% капіталу, здійснює вирішальний вплив (контроль) щодо юридичної особи шляхом прямого чи непрямого володіння; приймає рішення щодо вчинення правочинів з господарської діяльності юридичної особи, формування її складу, результатів голосування органів управління; розпоряджається всіма активами або їх частками; є «фактичним отримувачем доходу», в інтересах якого й була створена та продовжує свою діяльність юридична особа.

Проте «ключовий учасник юридичної особи» передбачає особу, яка володіє корпоративними правами юридичної особи; «власник істотної участі» – у разі набуття істотної участі прямо та/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами, володіючи 10% і більше статутного капіталу чи правом голосу акцій або часток у статутному капіталі, може здійснювати контроль над

управлінням або діяльністю фінансової компанії; «контролер» – має можливість здійснювати контроль щодо юридичної особи.

Таким чином, термін «кінцевий бенефіціарний власник» у сфері фінансових послуг має найбільш фундаментальне та глибоке визначення, яке найповніше передає не лише зміст юридичного поняття, а й сутність економічного вираження відповідного терміна, який визначає одержувача фактичного доходу, що виникає в результаті проведення фінансових операцій.

З огляду на викладене, термін «кінцевий бенефіціарний власник» можна віднести до правової категорії як «найбільш загальне типове поняття, що вживається у праві» [11, с. 64].

Міжнародному праву властиво використання правової категорії «бенефіціарний власник» у законодавстві щодо протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму (AML/CFT), уникнення подвійного оподаткування, у банківському секторі, а також у документах міжнародних організацій з указаних сфер (FATF, OECD, EC).

Міжнародною групою FATF із 2012 року рекомендовано кредитним організаціям дотримуватися Міжнародних стандартів з протидії відмиванню грошей, фінансуванню тероризму і фінансування поширення зброї масового знищення, які у 2014 році уточнені Керівництвом FATF «Прозорість і бенефіціарна власність», де надано тлумачення терміна «бенефіціарний власник», опис шляхів можливого приховування інформації про бенефіціарну власність і рекомендації щодо їх виявлення.

Також варто зазначити, що однією з умов співпраці з Міжнародним валютним фондом є внесення змін до законодавства щодо розкриття інформації про «кінцевого бенефіціарного власника», а також імплементація зазначених норм щодо адаптації національного законодавства відповідно до Директиви 2005/60/ЄС, статтею 2 якої чітко визначені суб'єкти, щодо яких вона застосовується: насамперед – це *кредитні, у другу – фінансові установи тощо*.

Отже, з метою гармонізації понятійно-термінологічного апарату національного законодавства у сфері фінансових послуг вважаємо за потрібне ввести в Законопроект термін «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)», що дасть змогу не лише уникнути розбіжностей для «визначення особи як фактичного отримувача доходу» в національному законодавстві, а й усунути можливі неточності в правозастосовній діяльності та безперешкодно посилатися на європейську практику у сфері фінансових послуг з метою встановлення фактичного одержувача доходу.

Варто звернути увагу, що авторами Законопроекту запроваджено новий термін «допоміжні послуги», якого не має в чинному Законі. «Допоміжні послуги» визначено як послуги, пов'язані з фінансовими послугами та/або зі здійсненням діяльності з надання фінансових послуг, які не відносяться до посередницьких послуг [6].

Також у Законопроекті вживаються терміни: «посередницькі послуги – одна чи декілька послуг, спрямованих на отримання клієнтом фінансової послуги, пов'язаних з інформуванням, консультуванням, пропонуванням, підготовкою, укладанням і виконанням (супроводом) договорів про надання фінансових послуг, одержанням платежів у межах цих договорів, включаючи проведення ідентифікації та верифікації клієнтів, а також інших послуг, визначених спеціальними законами»; «супровідні послуги – це допоміжні та посередницькі послуги» [6].

На наш погляд, представлене авторами формулювання терміна «допоміжні послуги» концептуально не вирішує визначення цього терміна, не несе змістового навантаження, реалізація цього положення не є зрозумілою як для надавачів фінансових послуг, так і для споживачів, у зв'язку з тим що не надано чіткого переліку таких послуг.

Утім визначення терміна «посередницькі послуги» передає зміст і відображає сутність нормативного поняття, дає конкретний перелік таких послуг і визначення критеріїв, за якими послуга вважається посередницькою.

Якщо розглянути цю норму відповідно до актів європейського права, можна зазначити, що термін «допоміжні послуги» вживається в п. 4 ст. 125 Угоди про Асоціацію (далі – Угода) у розумінні «послуги, що є допоміжними стосовно страхування, зокрема консультаційна діяльність, актуарні послуги, послуги з оцінки ризику та послуги з вирішення претензій» [9] і у розділі В Директиви 2014/65/EU Європейського Парламенту та Ради «Про ринки фінансових інструментів з поправками Директиви 2002/92/ЄС та Директиви 2011/61/EU» від 15 травня 2014 року, де також надано конкретне тлумачення допоміжних послуг у додатку I (списки послуг, видів діяльності й фінансових інструментів), а саме:

1. Зберігання й управління фінансовими інструментами за рахунок клієнта, у тому числі кастодіальне зберігання та пов'язані послуги, такі як управління грошовими коштами або облік і переоцінка забезпечення, за винятком управління рахунками обліку цінних бумагах на найвищому рівні.

2. Надання кредитів або позик інвестору з метою здійснення ним угоди з одним або

декількома фінансовими інструментами, якщо фірма надає такий кредит або позику, бере участь в угоді.

3. Надання консультацій компаніям з питань структури капіталу, галузевої стратегії й пов'язаних питань, а також консультацій і послуг із супроводу транзакцій злиття і придбання підприємств.

4. Послуги з проведення валютних операцій, якщо вони пов'язані з наданням інвестиційних послуг.

5. Інвестиційні дослідження й фінансовий аналіз чи інші форми загальних рекомендацій, що відносяться до угод з фінансовими інструментами.

6. Послуги, пов'язані з андеррайтингом;

7. Інвестиційні послуги та діяльність тощо [3].

Таким чином, говорячи про зміст і співвідношення термінів «допоміжних» і «посередницьких» послуг, необхідно зазначити, що їх термінологічна співвіднесеність є тотожною в представленому авторами формулюванні. На наш погляд, тлумачення «допоміжних послуг» потребує конкретного визначення змісту цієї норми за аналогією європейського права.

Висновки

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити основний висновок, що Україна продовжує траєкторію міжнародної тенденції, спрямованої на модернізацію правового інструментарію на рівні оновлення законодавства щодо ринку фінансових послуг.

Разом із тим, як убачається з наведеного матеріалу, деякі норми Законопроекту потребують удосконалення. Так, з метою європеїзації понятійно-термінологічного апарату національного законодавства у сфері фінансових послуг відповідно до міжнародних стандартів, установлення єдиних положень між нормами Законопроекту й Законів України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», задля формування єдиної практики застосування положень щодо позначення структури власності фінансових компаній, які є юридичними особами, для «визначення особи як фактичного отримувача доходу», уникнення законодавчих протиріч і хаосу в практичній діяльності фінансових компаній пропонуємо закріпити в Законопроекті правову категорію «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)» у значенні, викладеному в Законі України № 361-IX.

Крім того, проведений аналіз застосування терміна «допоміжні послуги» дає змогу надати такі рекомендації: викласти цю норму в більш зрозумілій інтерпретації із зазначенням конкретних послуг і визначенням критеріїв, урахувавши норми актів європейського права, або відмовитися від уживання терміна «допоміжні послуги» задля уніфікації юридичної термінології.

Ураховуючи, що низка важливих векторів, викладених у Законопроекті, потребує подальшого вивчення й обговорення, у подальшому вбачається доцільним дослідження проблематики, пов'язаної з діяльністю фінансових компаній.

Список використаних джерел:

1. Бесєдіна Л.Л. До питання зміни понятійного апарату термінології законодавства. *Інформація і право*. 2013. № 2 (8). URL: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/13bllatz.pdf>.

2. Директива 2005/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму від 26 жовтня 2005 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_774#Text.

3. Директива 2014/65/EU Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 року про ринки фінансових інструментів з поправками Директиви 2002/92/ЄС та Директиви 2011/61/EU. URL: <https://www.cbr.ru/finmarkets/files/legislation/mifid2.pdf>.

4. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2020. № 25. Ст. 171. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

5. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2002. № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>.

6. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Проект Закону України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71092.

7. Пояснювальна записка до Проекту Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71092.

8. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2001. С. 656.

9. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

10. Ухвала Вищого адміністративного суду України від 24.03.2014 № К/800/52155/13. URL: <https://taxlink.ua/ua/print/court/246/>.

11. Юридична енциклопедія / ред. кол.: Ю.С. Шемшученко (голова ред. кол.) та інші. Київ, 2001. Т. 3. К–М. С. 790.

Svitlana Seminoh. The Europeanization of the legal conceptual and terminological system in the field of the financial service

Some norms of the project of the Law of Ukraine "On the financial service and financial companies" are analyzed in the article (registration № 5065 from 15.02.2021, further – the Bill) in the part of the separate notions with the help of legal definitions determination.

In the context of the general regulations of the financial service market there is the correlation of the terms, namely "The qualifying holding owner", "The key participant of the financial institution", "The controller", with the notion "The ultimate beneficiary owner (controller)", who has the most fundamental and the most profound rendering either from an economical side or economical representation, as a benefit receiver, which appears as a consequence of financial operations fulfilling.

In order to implement the terminology, according to the International standards, the establishment of unified regulations between the norms of the draft bill and the Ukrainian Law "On the state registration of legal and physical entities, physical entities-entrepreneurs and the social formations", "On the precaution and resistance to legalization (laundering) of the income, gotten through the criminal actions, the financing of terrorism and the financing of spreading the weapon of mass destruction" (further – Law № 361-9), the avoidance of legislative contradictions concerning the nomination "The actual revenue receiver", the author suggests the relevance of consolidation in the law category draft bill "The ultimate beneficiary owner (controller)" in the definition which was expressed in the Law № 361-9. Besides, the correlation and the necessity of such definitions as: "auxiliary service", "intermediary service" is analyzed. In the conclusion, it is surmised that there are no objective conditions for disparity of the aforementioned notions in the author's variant and it has been offered regarding the usage of those terms.

Key words: *qualifying holding owner, key participant of the financial institution, controller the ultimate beneficiary owner (controller), actual revenue receiver, financial company, financial institution.*

